

EXODUL

- poemă a însingurării –

Filip Enache

„sunt o dantură pulverizată, o gură arsă după o noapte cu băutură/ sunt o sarcină toxică, un torent/ albastru de cianură zvâcnind bifurcat din gura păianjenului,/ mai puternic decât un cașalot,/ mai fragil decât o eprubetă: sunt/ un visător incurabil.”, Mircea Cărtărescu, „Autoportret într-o flacăra de brichetă”.

„Căci toți ucid, oricât iubesc,/ Nu-ncape vreo tăgadă,/ Unii ucid c-un ochi hain,/ Alții cu vorba nadă,/ Cel laș ucide c-un sărut,/ Cel brav ucide-n spadă!, Oscar Wilde, „Balada închisorii din Reading”

„Știu că sunt învinuit de trufie, și, poate, de mizantropie, și, poate, de sminteală. (...) E adevărat că nu ies din casă, dar tot atât de adevărat e că ușile acestei case (al căror număr este infinit) sunt zi și noapte deschise oamenilor și chiar animalelor. Să intre cine dorește. Nu va afla aici podoabe femeiești și nici splendidul fast al palatelor, dar va găsi, în schimb, liniștea și singurătatea. Și va găsi o casă cum nu e alta pe fața pământului.”, Jorge Luis Borges, „Casa lui Asterion”.

Omătul cădea, fulgurant, din cerul pietrificat peste trenul în care eram zguduit și în care tremuram de frig și în care becurile pâlpâiau amețitor. Zgomotul era asurzitor. Îmi provoca, de când mă urcasem în tren, dureri de cap care mă făceau să uit cum mă chema, iar hainele sleioase de pe mine nu mai făceau față de mult în fața frigului acela absurd, încremenitor, care îmi fărâma oasele și le îngheța ca pe vestigiile unei lumi uitate, putrezite acum mii de ani. Privind cu ochii întredeschiși pe geamul zgâriat, mai vedeam doar luna, arcuită și străjuită peste cer și acum peste retina mea, și stelele care, îmi amintesc și acum, ardeau profund și cu adevărat izbitor către inevitabilul lor sfârșit, așteptând să bubuie precum un imens artificiu, exacerband lumina lumii și înflorând cerul. Însă nu aveam să le văd bubuind vreodată, ci cerul urma să rămână, pentru totdeauna, tern, mort, lipsit de orice gravură, încins de propria întunecime până la finalul timpului pe acest pământ. Căci nu ardeau exterior, ci interior, și urmau în fapt să implodeze, privând lumea de orice ultimă speranță a splendorii.

Trenul continua să fugă peste șine, urlând precum dracii. Acum eram fericit însă. Tot ce voiam era să plec. Plecasem. Eram singur în acest tren nenorocit, jegos și cu scaunele jerpelite, luând-o către est, unde știam că soarele răsare mai rapid și mai învolburat, lucind mai autoritar, mai scânteietor, iar trilul pășărilor – care nu sunt crăpate de timp pe betonul ud – cântă mai tare și mai uniform. Oamenii și, până la urmă, lumea întreagă mă dezamăgiseră, cu fețele lor fals zâmbitoare cu tot, ca niște măști terifiante pe care le vedeam sclipind în toiul nopții prin ochii lor necurați, iar tot ce voiam eu să fac era să visez frumos, lucru imposibil când trăiești în miezul celui mai mare dintre coșmaruri, respirând un aer fetid printre sutele, poate chiar miile de țipete și răcnete, toate făcute cu unicul scop de a te chinui. Vocea de om mă irita, mă înfiora și mă scârbea, dar cel mai profund îmi provoca frică – urma să râdă iar zeflemitor, să îmi pună o piedică, să îmi taie mâinile și picioarele, membru cu membru, și să-mi scoată ochii cu penseta, apoi să-mi smulgă dinții cu un clește din coclit, lăsându-le nervii să atârne și să se bălângăne în gura mea?

Acum, slavă Domnului, nu le mai auzeam vocile crepitante, prevestitoare ale suferinței implacabile. Auzeam doar roțile grele ale trenului rotindu-se și uruind peste șinele uleioase și ude de zăpadă topită, care continua să cadă din cer cu ură. Stresul, fibrilația în continuare mă cuprindea și mă definea cel mai bine, îl simțeam cum se mișcă precum un vierme printre circumvoluțiunile mele, lent și sinuos, dându-mi tot ce aveam mai apropiat de un seamăn. Aveam inima ca din fier, o simțeam cum atârna grea în pieptul meu altfel smead și costeliv, albit de lipsa oricărei rămășițe de soare. O simțeam cum bate mai lent cu fiecare clipă, prevestindu-mi sfârșitul crunt chiar și prin fierul din jurul ei, care o sugruma. Atunci o boabă ca de rouă – în care nu se reflecta însă nimic – mi se umflase sub ochi, îmi alunecă pe gene și căzu pe bluza neagră și teribil de groasă, unde s-a spart ca un strop de apă ce lovea cimentul. A urmat o alta, încă și mai mare și mai explozivă, care a picat asemenea celei dintâi și s-a spart pe blugii albaștri și prea uzați ce aveau fire de material ieșind prelungi și slinoase din ei, și tot astfel, bob după bob, șiroi. Până la urmă au devenit torențiale, curgând una după alta

precum apele fluviilor, acoperindu-mi obrazii în lacrimi și împânzindu-mi ochii de vene sparte, curgând împleticit și șerpuitor, peste buzele ce tremurau, precum o acră vomă a sufletului. Însă aceste lacrimi mă și încălzeau încetișor, îmi relaxau carnea obrazilor, îmi dădeau impresia liniștii, astfel că, sub luna întunecoasă și sub stelele interiorizate de singurătatea oricărui astru – în care se naște și în care moare încă și mai adâncit –, înăuntrul vagonului acesta ruginit care hurducăia prin ceața deasă a nopții, am adormit greoi, fără să vreau, lăsându-mi umărul și capul să cadă peste geamul crăpat de pojghiță, aburindu-l cu propria respirație, uitând de frig și suferință, de lacrimile de sânge și fecale pe care, într-o vreme, le scuipam ca pe niște ghemuri de lână din gât de durere, angoasă, frică că din nou voi vorbi, că nici de data asta nu voi tăcea din gură, nu mă voi însingura, nu voi rămâne singur în lumina lămpii mele din pod, că, încă o dată, voi ierta osul omenesc, voi trece peste, îi voi îmbrățișa și, atunci, mă vor înjunghia a mia oară, de data asta pentru totdeauna, și nu cu un cuțit, ci cu limba lor mai rece decât pumnalele, bifurcată în vârf, din care veninul curge precum

torentul, învârtindu-se prin carnea mea și apoi în oasele mele. Urma apoi să îi iert din nou, să vorbesc încă o dată – cu limba mea plată, fără bifurcație, cu sânge cald, din care nu poate curge decât salivă goală – prefăcându-mă că încă pot zâmbi, că fața nu mi-a paralizat terorizată, cu ochii cât cepele.

Zgomotul mă mai trezea arareori, și deschideam larg ochii direct către becurile ce pâlpâiau o lumină murdară, auzeam șinele ce scârțâiau sub tonele trenului, simțeam iar duhoarea, însă reușeam, în ciuda a orice, să adorm din nou, împăcat cu gândul că reușisem să fug, să scap de oamenii care îmi cususeră gura cu ață groasă și îi legaseră în vârf o fundiță rozalie, oamenii care îmi ucisese iubirea și care forjaseră infernul pe pământ, dincolo de zidurile căruia nimic nu mai poate fi imaginat - căci iadul omenesc, spre deosebire de cel divin, te consumă până devii smochinit precum fructul fără apă, îți suge măduva din oase până când devii livid și ochii ți se rostogolesc dinapoia, înăuntrul testei, iar finalmente te vor trage de limbă până când i se va desprinde din gât și etern va fi închis în sine însuși, precum într-o carapace de granit.

Adormeam așadar din nou, închizând ochii și respirând greoi, lăsându-mi acum capul pe spate, căzut peste bancheta murdară a acestui tren uitat de lume. Dar atunci, chiar în clipa infinitezimală dinainte să închid ochii, am simțit cum lumea mă zdrobea ca pe o insectă cu picioarele mai fragile decât un chibrit ieftin, am simțit cum presiunea toată se întorcea, omenesc-prea-omenească, și îmi presa spatele fărâmicios până crăpa, am simțit dinții lor în spatele capului, mușcând ca din măr, m-am simțit pe mine însumi fisurat și decăzut, cu picioarele în sus și mâinile în jos, întors pe dos ca de fiecare dată. Mai apoi întunecimea devenea totul, ca doar în câteva momente să încep a visa doar încă un coșmar tenebros, precum în fiecare noapte, la fel de adevărat ca viața însăși, în timp ce trenul continua să galopeze negreșit, tușind fum negru pe horn, tăind nesfârșita pânză de omăt, miriadele.

Fiecare coșmar al meu era mai populat decât cel dinainte, iar rânjetul mizer era mai larg pe fața fiecăruia dintre ei, schingiuatorii, și forfota mai aprigă și involburată, aruncând în jur negura arzândă a sufletului omenesc, mâniosul, cel lipsit de milă,

iubire sau limită a urii izvorâte din cruzimea fără de margini a unei specii care nu poate suporta lumina. Coșmar după coșmar, gurile lor se desfăceau încrețite într-o jimbătură lugubră, iar dinții se toceau și zimțau la atingerea cu aerul acid, pestilențial, erodant. Mâinile se contorsionau încetișor, precum crengile răsucite ale unui copac antic, și se lungeau, iar dislocându-se și dezarticulându-se până când ajungeau să mă apuce de umeri, să mă ridice ca pe un bob de fasole, și să-mi muște țeasta, smulgându-mi părul din cap și făcându-mi ochii să sară din orbite de durere, prăvălindu-se peste ciment, sărind ca mingiile. Țipam și urlam – dar nici pe mine nu mă mai putea interesa agonia mea, copil al lui Saturn – până când se săturau. Abia atunci, căzut pe jos, puteam simți o fărâmbă de liniște vibrând în jurul meu, când batjocurile rostite sâsâit, ca din clopoței, păreau a se fi oprit, însă totul dura prea puțin, căci răcnirile, hohotirile și plescăirile începeau iar ca un nesfârșit potop, același blestem al infernului edificat din larma urletului, și tot coșmarul o lua de la capăt, și iar mă mușcau cu dinții lor înjumătățiți, și iar îmi picau ochii de suferință, și iar mâinile mi se albăstreau – și iar îmi spuneam,

măcar în gând, că mai bine aş fi tăcut dintotdeauna, pentru totdeauna, mai bine mi-aş fi petrecut timpul săpându-mi groapa pe un câmp deluros, luminat de soare şi străbătut de căruţe ȝigăneşti, mai bine aş fi murit, în semn de răzmeriţă, şi iar mă întrebam, privind milos către cer, ce păcat săvârşisem pentru a mă naşte într-o astfel de lume, şi ce păcat săvârşise cel ce zămislise această lume pentru a-şi vedea creaţiunea ca pe o enormă gloată, mâncând fără milă din sine însuşi, pentru a-şi vedea tvorenia cum geme de ură, suferinţă şi turpitudine.

Toate acestea până când mă trezeam. Înşă ce înseamnă să te trezeşti din coşmar pentru a-l trăi? Lumea coşmarului era mai strânsă, mai densă, mai compactă, durerea mai directă – înşă teroarea lui niciodată nu se apropia de cea a lumii reale, căci aş fi preferat să-mi smulgă ȝeasta din vârful gâtlejului de mii de ori, la nesfârşit chiar, decât să mai trăiesc o altă trădare, să văd o altă limbă pe care sângele şi veninul curg torenţiale, o altă răscruce în care omul alege ura, încă o zi în care omul să îmi râdă batjocoritor în faţă, schimonosindu-se şi deformându-se, prefăcându-se că îmi este prieten. De lume îmi era teamă într-

adevăr, căci în ea simțeau cum ura și suferința se dilată, și în ea simțeau cum duhoarea leșului de suflet se ridică, încetîșor, către cerul înghețat în timp ce haita omenească privește satisfăcută, plină de sânge la bot, inhalând cu ambele nări și cu gura larg deschisă mirosul agoniei.

Trenul a gonit nevăzut întreaga noapte printre fulgii de zăpadă precum așchiile. Întreaga noapte am dormit cu capul căzut pe banchetă, însă deodată m-am simțit propulsat înainte, m-am trezit brusc și speriat, inima îmi bătea să sară din piept, mi-am lovit capul de bancheta din față, din care a sărit praful ca ars, sclipind în încă via răză a lunii, totul dublat de scârțâitul roților coclite ale trenului ce, urma să observ, încetinise brusc la dreapta unui peron într-o gară pe care nu o cunoșteam, o gară sură, veche, antică parcă, neatinsă de lumina soarelui. „Ăsta e capătul, coboară bre, bețivu' dracu, că ai rămas singur în tren! Sau dacă mai vrei să mergi, pune mîna și îți ia alt bilet!”, am auzit controlorul gras ca porcul, de plesneau hainele pe el, țipînd către mine, scuipeindu-mă poate fără să vrea. A plecat apoi suduind pe

sub barbă, mergând crăcănat, cu burta înainte, numărând bani, scuipând semințe și trântind ușa în spatele său.

Odată cu răcnetul său terifiant, inima mi-a tresărit din nou și ochii mi s-au bulbucat, însă bucuria că plecasem era mai mare ca oricând, că nu-i mai puteam ierta pentru ceea ce făcuseră – nu mai aveam pe cine să iert – , că urma să tac pentru totdeauna, închis în sine însuși, îndepărtat și însingurat de orice, în sfârșit ascultând liniștea, acolo unde inimile nu mai bat și sângele nu mai curgea escatologic în vine, unde puteam fi eu însumi, straniu, dement, smintit de-a dreptul, dar mereu într-un vis frumos, pe un câmp încins de soare până la clocot, unde șerpii nu mușcă, iar păsările se opresc din cântat nici măcar noaptea, și în care singurele care pot vorbi sunt păpădiile. M-am dat jos din tren – nu aveam bagaje – și am simțit cum sunt izbit de un vifor rece ce avea încrustat în el bulgări mici de zăpadă care urmau să înghețe pe obrajii mei înroșiți de frig. Am pășit pe peron și am respirat lent, scoțând aerul pe gură ca pe un nor minuscul, perisabil, care se topea în frig precum cianura în corpul omenesc. Gara era pustie, avea stâlpi șubrezi de fier subțire ca foaia ridicându-se

până la cer, alții răsturnați de vânturile vremurilor peste șine, suierul crud al vântului de iarnă grea se întetea între peroane, pe unde cândva mugeau trenuri cu zecile, iar pe un semn mare scria, cu litere chirilice, ceva ce nu aveam să înțeleg niciodată. Toată gara era umplută cu astfel de semne și pancarte, iar drept înaintea era un magazin pentru pelerini, părăsit, plin de Biblii, icoane imense, sculpturi și cruci, toate uitate de omenire acolo, țipând de singurătate și suferința ei repugnantă și inexorabilă. Am pornit încetișor către ele, aproape picând de foame și frig, și am auzit motorul trenului ambalându-se feroce, pornind hardughia întreagă înapoi către omenire, către vestul înnourat, unde oamenii fojgăie precum viermii și termitetele. Abia acum însă observam că trenul semăna întrucâtva cu vagoanele de vite, cu toată rugina și bare de metal din fața geamurilor, precum gratiile, iar după câteva clipe doar parcă începeam să le aud mugetul tremurând, greu de frica care le întărea venele pe gât și ugere. Le-am văzut și ochii sticloși, însângerați cu lacrimi, mari și plini de muște pimplă, le-am simțit respirația adâncă, le-am auzit tropotele agitate de necunoscut și de frigul transfigurant și

anamorfotic, am văzut dâra de sânge lăsată în urmă, combinat cu uleiul duhnitor al trenului.

Adevărul e că nu știam unde eram, nu aveam habar unde măș fi putut afla. Coborâsem pesemne prea târziu, departe de mult iubitul meu câmp pe care voiam atât de mult să îl visez. Nu înțelegeam ce scria pe semne, nici nu urma să înțeleg vreodată. Frica îmi împungea ochii înapoi în orbite, grămădiți și spulberați. Soarele lucea, dar nu putea trece de norii grei, parcă din fier, precum zidurile. Tot ce se vedea, atunci când priveam în sus, era un punct de lumină sugrumată în mijlocul cerului, mare și nesfârșit pictatul tavan de sarcofag. Iar abia când reușeam să privesc mai atent, un fulg de zăpadă îmi pica pe ochi, aproape înghețat, și se topea încetișor peste retina mea, înăuntrul ochiului, de parcă ar dispărea pur și simplu, și mă orbea pentru câteva momente – îndeajuns cât să uit de soare, de câmp, de mine și de lume, rămânând în minte doar cu frica năprasnică, coborâtă ca din vârful furcii și al biciului ale spiței omenești, pe care o purtasem în oase și în sângele clocotitor de tulburare, de amăgire, de stupefacție pe care o producea privirea dreaptă a

infernului și care se vede în ochii ființei zidite în durere, teroare și spaimă.

Privind înapoi către peron, cu genunchii înghețați și bluza deja udă, realizez că nu mai puteam să mă întorc, că niciun tren nu mai urma să vină vreodată în acea gară, că pustietatea era eternă, de nemișcat și neclintit, ca un bloc imens de gheață sticlitoare, care nu va putea fi topită vreodată. Mi-am întors fața înapoi către magazinul pentru pelerini, am tremurat deodată de frig ca propulsat din buton, în final continuându-mi drumul prin gara pe care nu o puteam înțelege. Am ieșit din gară pe sub niște enorme coloane din piatră crăpată de frig, și am văzut blocurile sure înălțându-se groase către cer, cu geamuri mici și uniforme, și am rămas împietrit în fața lor precum în fața unor titani înfierăți peste care ningeă torențial și fulgera năprasnic, ca un bici trăsbind pământul îndurerat. Nu era urmă de om în acest oraș, nu exista nici o mașină, totul părea abandonat de mii de ani. Frigul era tot mai cutremurător, tot mai aprig vântul precum cioburile de gheață, universul tot mai mânios în fața vieții de orice fel. Degetele mi se roșiseră de frig, urechile asemenea, și

durea să le mișc câtuși de puțin, de parcă atunci mi le-ar smulge cu adevărat: aveam impresia că urmau să cadă chiar atunci, și în orice caz eram ferm convins că nu mai erau ale mele, că frigul îmi luase dreptul de a le opera, iar orice încălcare, orice rememorare a legii vechi o plăteam cu acea durere atroce precum un șarpe mușcând, prin gât, inima mea ce mai bătea, chiar și așa, doar pe jumătate. Tenișii erau uzi, astfel că picioarele usturau și transpirau ca o mângă de durerea înghețării fără cale de întoarcere. Capul mă durea și mă ataca cu bruște cuțite înfipite adânc în sine însuși, pumnale drăcești, deja pline de murdăria crimei și de sângele negru al păcătosului și plinului de ură norod omenesc.

Priveam în față și îmi simțeam, pentru prima oară, înstrăinarea totală precum un cutremur care putea zgudui până și astrele de deasupra pământului ce plângea de singurătate. Nu recunoșteam acel oraș și nu mă mai recunoaștem nici pe mine, nu eram al nimănui – căci nimeni nu trăia – , iar cerul nu avea soare și nici lună. Am început să mă târăsc încetișor prin frig și vântul precum biciul și omăt. Trăgeam de trupul meu leșuit

precum de un cadavru al unui câine străpuns de dulcea, amara, cruda soartă: căci în final cu toții cad răpușii de colții Fiarei. Îmi înfigeam unghiile murdare în vârf și străvezii de frig la bază în cimentul acoperit de zăpadă și, apoi, îmi trăgeam restul corpului înainte, tumefiat și livid cum era, târându-l peste străzi, rupând ceea ce mai era din hainele mele jerpelite. Gemeam cu fiecare tragere înainte ca însulițat de cruzi ieniceri, vomitând sânge întunecat peste zăpada ce tremura, gata să înghețe. Am ajuns, din marea piață a gării, printre blocurile titanice, strivitoare, terifiante, unde vântul prindea a biciui încă și mai aprig, mai canalizat, cu mai multă forță și mai mult nerv. Am reușit însă, cu ultimele forțe ale unui trup gata să piară, duhnind fetid precum toate celelalte și precum sufletele în trupurile vii – căci sufletul înnourat și încornorat și lipsit de milă și săgetat de ură și crimă e cel ce pute aiuritor din cadavru – , să mă ridic în picioare, alunecând și tremurând, privind în jur terorizat, lovit de tot ceea ce putea exista în acea lume șerpuindă, sâsâindă, ea însăși înghețată de frig, de eterna iarnă, de zăpada care nu se oprea din a curge, rând după rând, din cerul urât, lume ea însăși

sângerândă și fugită de osia omenească. Blocurile păreau crescute din pământ pur și simplu, precum munții, și se înălțau precum niște imense turnuri până unde, acum, deschizând pentru o clipă ochii în viforul acela necruțător, în vântul precum un topor în creștet și în fulgii înțepători și în cioburile translucide de gheață, nu mai reușeam să văd. Închideam însă ochii într-un instant, trăsnet de durere și agonie și simțind că am orbit cu adevărat. Copacii se ridicau noduroși, precum o inextricabilă împletitură, iar crengile se desprindeau dureros din carnea acră a trunchiului, precum excrescențele tumefiate ale schilodului, pocnind din corp. În jurul crengilor, ca un inel din pietre grele, se înfășurau ghearele de cioară, groase și lipite unele de altele precum ale liliecilor, și croncăneau, toate, ca din goarnă de fiară. Atunci lumea, ca prin vis, a început să vuiască în jurul meu, rotindu-se și răsturnându-se, împrejmuiindu-mă precum un satelit și, în fine, rostogolindu-se peste mintea mea – copacii intrau în pământ, cu crengile în față, blocurile se ruinau, apoi creșteau înapoi, dar cu susul în jos, cerul era sub mine, luna și stelele însă peste, zăpada creștea din pământ, precum iarba, și

se desprindea și se ridica către ceea ce cândva puteam numi cer. Mi-am pierdut rapid echilibrul, amețit și înfricoșat, m-am prăbușit cu spatele în zăpada rece și grea și tare ca pietrele râului, făcând-o să tresară, scoțând astfel parcă singurul sunet posibil în acea lume în afară de eternul, imuabilul, tulburantul, nenorocitul șuier implacabil al vântului ce lovea mai abitir decât orice bici, tun, spadă sau săgeată. Ciorile au sărit de pe crengi ca arse, zbătându-și aripile negre ca abisul prin aerul spuzit de pletora de stele transfigurante și decăzute pe pământ ale iernii, croncănind mai puternic, mai agitat, de data asta însă cu spaima înfiptă în gât și în urletul ce pâraia atroce în urechea mea, precum trunchiul Universului în urechea Creatorului.

Într-un efort mai mare decât viața însăși, mi-am întredeschis ochii înconjurați de pojghiță. Am văzut atunci totul ca înainte. Am văzut ciorile luându-se una după alta, roată și cu aripile larg deschise, precum o aureolă de întunecime a soarelui gătit, am văzut blocurile sure și fără lumină și fără oameni, insurmontabile în imensitatea lor, am văzut trunchiurile groase și răsucite nesfârșit ale copacilor, le-am văzut și crengile ca mâinile slabe,

prin care venele izbesc către lume imense și terifiante, ale vrăjitoarelor, am văzut cerul, cu norii săi învâртеjiți unul în coastele și inima celuilalt, ca un zid al infernului, al durerii, al fricii și nesiguranței, cel ce nu le lasă să iasă dintr-o lume strâmbă și estropiată, am văzut omătul căzând înfierbântat peste mine ca pământul peste mort.

Am simțit, în acele clipe, căldura acceptării neputinței. Natura, mai crudă decât Dracul, era mai miloasă decât omul fusese vreodată. Iar pe lângă trauma schizoidă a celui ce a trăit pe lângă om, moartea în fața naturii îmbolnăvite de infern era inobservabilă, precum ochii unei furnici. Oasele mi s-au prefăcut în gelatină, iar carnea nu mai tremura în jurul lor – căci nu mai exista frig, ci o stranie și veritabilă căldură. Pe cer, acum, se topea ziua cea tenebroasă odată cu picarea soarelui, iar de sub, înlărgită, strălucindă și miraculoasă urca luna cu stelele rotindu-se în jurul ei. Aveam ochii mai larg deschiși ca oricând, iar în ei se răsfrângea raza de geniu a tuturor stelelor, înțepându-i ca un ac. Nici în noaptea aceea, însă, nu am putut să uit omul, cel de care fugisem, de care îmi era silă și teamă, pe care nu aș mai fi vrut să

îl ating vreodată și a cărui limbă nu aş mai fi suportat să o văd împleticindu-se, buboasă, printre dinții cariați, negri, afundați în gingiile lui sângerânde, profund sângerânde.

Din lună au crescut, dezlânate, mâini și picioare, mâinilor le-au crescut unghii, pe chip i-au înmugurit buze și ochi precum cafeaua arabului. Nasul a apărut mai târziu, cu un neg mare în vârf din care ieșeau două fire sure de păr. Urechile s-au umflat strâmb, întoarse în ele însele precum cochilia de melc, astfel că nu puteau auzi nimic. Stelele au urmat-o, și din ele a bubuit, hâd, corpul de om. Săbii și topoare le-au apărut în mâinile stelelor, care au prins a lovi luna. Și au doborât-o, și au nimicit-o, și au zdrobit-o ca pe gândac, și i-au dat drumul la sânge – care acum picura pe pământ, năclăind omătul care mă acoperea încetișor -, și au chinuit-o, înfigându-i raze în ochi, precum cuțitele, și au râs precum hienele în timp ce luna nu mai putea nici măcar plânge, căci lacrima înseamnă dor de o viață fericită, iar în jurul omului nu îți mai poți aminti, oricât ai încerca, ce înseamnă bucuria.

Stelele atunci au primit un nas frumos, precum și luna, care uitase ceea ce pățise și, astfel, le iertase. Din cap le-au crescut

codițe de păr bălai, împletit fără greșeală. Unghiile, ca prin magie, le-au apărut pictate, iar în jurul gâtului aveau, precum o continuare a prea-frumosului trup, lănțișoare de argint. Stelele atunci s-au împrietenit din nou cu luna, și au dansat în cerc, fierbând pământul, rotindu-se în jurul focului ancestral, soarele, precum niște zâne născute din marea ce adânc se rotește, cu irizări de cristale în jurul ochilor sfinți, tăcuți, străpungători, dureroși. Dar numai pentru o vreme, căci luna era diferită: și au răs de ea, și au batjocorit-o, și au exclus-o, și au arătat-o cu degetul pe când nu privea, însă simțise, și au trădat-o, aceasta fiind cea mai profundă spintecătură pe care omul o poate lăsa pe interiorul organelor altuia. Iar atunci chipurile de fete s-au prefăcut în hidoase mutre nici de băiat, nici de fată, ci de ceea ce putem numi, generic, om: ochii li s-au înroșit, având sute de vene sparte, din ei curgeau lacrimi verzi, ca de otravă, mâinile li s-au crispat, mișcându-se greoi și robotic, pielea le crăpa pe față de frig și de draci, picioarele le tremurau de foamea schingiurii, întreg corpul li se murdărise de ură, de pofta de ură. Iar slujenția urii le îmbolnăvea tot mai mult cu fiecare clipă, astfel că corpurile

lor, oglinzile ale minții și sufletului strâmbe, se deșuceau și dezlâneau ca o păpușă descusută, se contorsionau și încolăceau unele în jurul altora până deveneau un singur trup de suferință și ură încârligat până când, finalmente, acesta urma să fie consumat de boala sa fără de leac pentru specia umană și să crape în bucăți: din el aveau să duhnească, laolaltă, sufletele stelelor îmbolnăvite de ură, făcând aerul de deasupra marelui cadavru să tremure, să clinchetească nervos, să se boțască, să crape și el. Luna resimțise totul precum suferință pură, precum un șoc străfulgerant, căzut din nor, care urma să o lase schilodită pentru vecie, translucidă precum selenitul tăiat în fâșii subțiri. Luna s-a micșorat de durere, chircită în sine însuși, oasele îi ieșeau prin piele, fragmentate și întrepătrunse, ochii i se zbârciseră, cu pupilele încrețite de suferința de a fi urât. Am văzut-o, atunci, pregătindu-și moartea într-un colț al cerului de noapte unde toate acestea se petreceau – își ținea funia în mâinile slăbite și o lega de lustră, se rotea încetișor în jurul ei, precum o nebună, închidea lumina în cameră, iar apoi, în beznă, vlăguită de puteri, cădea pe podea cu chipul în sus. Funia se rotea

acum singură, balansându-se, iar luna, învinsă de trauma arsă de stele pe pielea ei – care creștea cu fiecare secundă - înainte de a se putea sinucide, urma să privească în gol pentru totdeauna, în inima sângeroasă a acelei nopți carcerale, singurul lucru pe care mai putea să îl simtă vreodată fiind trosnetul vântului slobozit de funia în eternă mișcare, răbdătoare cât pentru eoni și flămândă de gâtul celui viu. Căci asta face ura omenească, centrul nevralgic al acestei specii, din pântecul paradisului naște infernul, iar în infern îl zidește pe cel necurat. Distruge orice rămășiță de viață, omoară ultima scânteiere a luminii dintâi, îi desparte pe cei ce se puteau iubi și, apoi, încetișor, îi distruge pe ambii prin cea mai crudă dintre torturi, căci lumina de la capătul tunelului a fost dintotdeauna un basm pentru omenire.

În urma amintirii omului, am simțit din nou gerul, am simțit vântul vuind cu cristale de gheață în el, am simțit zăpada rece și aerul crispat, am simțit focul din mine care mă împingea neîncetat să fug în singurătate, am simțit cum rana din interiorul creierului meu se lărgea, deschizându-se ca o floare hidoasă către exterior. Corpurile de om ale stelelor și lunii s-au resorbit în

mintea mea, devenind doar o vagă, dar cumplită halucinație a chinului cel mai profund – trădarea omenească. Mi-am simțit, la fiecare respirație încă o dată, rănila feței, adânci brăzdături în carnea lipită în jurul țestei, iar ochii mi-au rămas pironiți la cer, tremurând în orbite de stres, de spaimă, de durere. Ciorile dispăruseră, copacii erau goi precum scheletul mortului, și tot ce puteam vedea acum erau blocurile titanice și înzăpezite, placate cu litere chirilice și cruci, și vântul care gonea precum un tunet între clădiri. Am început din nou să tremur, să gem de frig, să privesc îngrozit de frică, să ard sinucigaș în mijlocul gheții, căci coșmarul acelei nopți se încheiase, iar, oricât de tulburător, de straniu și de violent ar fi fost acesta, nu putea fi cu nimic mai crud decât sfâșietoarea mea realitate, precum o bestie cu zeci de capete și colți în loc de ochi, care mă sugruma încet-încet încă de când mă născusem.

Căutam căldura cu ochii, îmi mișcam terorizat irișii dintr-un colț în altul, ridicam mâna către cer, cerând milă, respiram tot mai greu și mai zgomotos. Am început din nou să mă târăsc prin zăpada pătată de sângele lunii, astrul jecmănit, având mereu în

mintea frica de om și de zâmbetul său înfiorător, dublat de sângele din jurul gurii de criminal, având în minte trădarea lui iminentă și bestialitatea lui, colții lui de fieră din spatele măselelor, care nu pot fi văzuți, ci doar simțiți atunci când prind a te mușca de proprii dinți. Fiecare bloc avea, într-un colț aproape inobservabil, uși grele de fier, cu gratii din fier tăiat brutal în fața sticlei prin care puteam întrevedea interiorul întunecat al clădirii părăsite. Însă toate aceste uși erau închise cu un lacăt imens, același de fiecare dată, privându-mă de căldură și de adăpost. Mă prelingeam precum un șarpe printre blocurile înnegrite de noapte, treceam de la ușă la ușă, privind când și când către stelele ce ardeau pe cer feroce cu teama că vor deveni din nou oameni, indescriptibili oameni, întotdeauna simțind furtuna în dreapta și în stânga mea, înăuntrul și în afara mea, în fața ochilor și în mijlocul nervilor din măduva spinării. Ajungând în fața ușilor de bloc, le apucam fiarele uleoase și ude de zăpadă topită și trăgeam de ele precum o brută drogată, urlând de disperare cât mă țineau plămânii, deși știam că nimeni nu mă putea auzi vreodată. Îmi continuam apoi drumul prin labirintul de iarnă și

de noapte care părea a fi nesfârșit și în care aerul se dezagrega sub vântul isteric, pocnind deodată și scânteind. În continuare tremuram și icneam adânc din gât, iar ochii mi se umflau tot mai mult de disperare când, trăgând din nou de o altă ușă – identică cu toate cele dinainte - , rămâneam în continuare pe dinafară, în întuneric și în frigul încremenitor care nu era departe de a-mi crăpa oasele, acolo unde viața nu poate rezista mai mult de câteva zile, capul fiindu-i rapid secerat nu cu dragoste, nu cu ură, ci cu pura ușurință a nepăsării.

Atunci am înțeles cu adevărat ce înseamnă deznădejdea. În acele clipe încolțea în mintea mea regretul, dorința de a mă întoarce și de a suporta durerea și schingiuirea de a trăi în jurul omului. Însă asta, eram conștient, nu era posibil, căci din gară – unde totul era în paragină – , nu urma să mai plece niciun tren niciodată. Orașul devenise o cămașă de forță ce mă strângea tot mai mult. Din labirintul blocurilor nu mai puteam în fapt ieși, oricât m-aș fi mișcat tremurând printre strivitoarele clădiri precum norii. Totul era mai strâmt cu fiecare clipă, labirintul mai imposibil, totul edificat sub bolta cerului negru de iarnă care nu

era departe de îngheț. Aș fi vrut cu orice compromis să renunț, să îmi accept condiția, să nu mai încerc transcenderea într-o singurătate, să accept că m-am născut lângă om, din om, din osul lui înnegrit de clocotul păcatului. Să accept, în final, groaznica tragedie de a mă fi născut slut, schilod, cu organele deformate și inversate, de a avea ochii încremeniți către mine însumi, adică către infern, groaznica tragedie de a mă fi născut om.

Am continuat însă să mă târăsc printre blocuri, să trag de fiarele ușilor, știind că pentru sufletul meu pierdut nu exista o altă șansă. Ciorile nu se mai auzeau, pesemne că muriseră, iar acum deasupra mea zburau, nevrotice, schelete ce trosneau. Durerea era inexorabilă, cristalinul ochiului îmi înghețase privind înainte, picioarele, ușor, ușor, le simțeam desprinse de propriul trup, căci nervii mureau în ele de frig, de spaimă, de teroare, de amintire. Și am mers parcă mii de ani, aproape nesfârșit, târând un leș prin zăpadă cu singura mână rămasă, cea care încă păstra vie, intactă, neprăfuită, precisă amintirea de foc și ură a omului de care fugisem, din cauza căruia eram chinuit – căci până și orașul acesta, labirint nesfârșit de blocuri îngropate în omăt pătat de

sângele astrelor, era construit de om – , din cauza căruia urma să trăiesc cea mai hidoasă dintre morți: înghețarea, împietrirea într-un imens bloc de gheață și asfixierea înceată fără șansa putrefacției, dispariției totale, ci cu damnarea înșurubării cadavrului meu în cele mai scabroase și neomenești dintre poziții, înțepat până în adâncul cărnii de exrescențele ascuțite și interioare ale gheții.

Orașul se scufundase în liniște. Vântul nu se mai auzea, iar stelele, arzând de atâta amar de vreme, nu au mai putut suporta timpul, implodând și dispărând de pe cerul înțepenit de răceală. Ultimul clinchet din oraș era sunetul surd pe care omățul îl scotea de durere și asuprire, atunci când mâna mea mușca din el cu fervoare. Din cer nu mai cădea zăpadă acum, ci țurțuri de gheață, și simțeam fiecare așchie ce îmi străpungea spatele și craniul precum o altă tortură ce încerca a imita draconicul om și trădarea sa, cea de secole: excluderea, batjocura, teroarea încinsă pe trupul altuia prin forță brută. Orașul părea a se strânge tot mai mult, precum o închisoare, precum un miriapod chircit, iar

ninsoarea era mai aprigă cu cât înaintam în creierii nopții, de aproape îngropa blocurile sure de timp.

Am văzut însă, într-o clipă de iluminare, o ușă imensă din metal verde închis. Nu avea desene sau modele, ci era metal plat. Ochii mi se bulbucau în fața speranței, și venele zvâcneau pe iris. Ușa era puțin crăpată, iar prin gaură se vedea palpitând o lumină albă, profund albă, ce părea a arde precum o mică stea încă pură, strălucindă întru tinerețe, care nu devenise vreodată om. Am mers înainte neabătut, sperând că la lumina acelei stele, departe de vânt și omăt, mă voi putea încălzi, mă voi putea odihni, voi uita de om și voi ajunge la însingurarea cea adevărată, unde tăcerea țiue a somn și a pace. Am ajuns în fața ușii și, arcuindu-mă, m-am strecurat prin crăpătura de lumină și căldură dintre ușă și perete.

Lumina însă era dată de un bec mic ce pâlpâia precum cele din tren, alb orbitor și licărind. Și nu putea fi vorba de căldură, ci de același frig străpungător ca o suliță unsă cu cianură. Vântul însă nu mai bătea, căci nu putea trece prin pereții groși ai blocului, iar aceasta era, pentru mine, îndeajuns. M-am ghemuit

precum un fetus pe care apele nașterii curgeau sub lumina becului, tremurând, și mi-am pus mâinile vinete în jurul genunchilor, și mi-am închis forțat ochii, suportând durerea, și am tăcut, și suflam aer aproape cristalizat din gura înconjurată de gheață, și mă legănam de frică precum un copil, iar atunci mirosul de putregai m-a izbit cu adevărat. Mi-am deschis deodată ochii cât cepele, și am văzut murdăria blocului și cocleala sa, de părea gata să cadă, și inham mirosul fetid al cadavrului său. Ușa a fost trântită de vânt, scârțâind și apoi bufnind la lovitura cu peretele. Eram acum blocat în această clădire, căci vântul împingea neîncetat unica ei ușă către interior. Tot mai afundat în singurătate, tot mai aproape de mine însumi, tot mai departe de om, specia care se trădează și torturează pe sine, întorcându-și limba în propriul gât și smulgându-și inima din coaste, scuipând-o moartă pe pământ. Am început să merg pe lungile și hidoasele coridoare ale blocului, topite precum ceara și pregătite de prăbușire, simțind cum perversul miros îmi eroda simțurile și nările, cum mă orbea și dezintegra. Totul era înecat în

întunecime, căci pe acele holuri din pereții cărora izbucneau enormi lilieci nu ajungea vreodată o rază a soarelui.

Suierul ca de bici plesnind al vântului nu se mai auzea aici. Liniștea coridoarelor era crepitantă și înnebunitoare, și cădea înfiorătoare în profunzimea minții mele. Amețeam de această liniște precum o gaură în Univers, precum o gaură în mine și în existență. Mergeam fără direcție sau voință, ci precum un automat, luând-o iar și iar prin gelatina de liniște care umplea fără gol coridoarele lipsite de becuri.

Am început, din nou, să visez coșmarele mele lipsite de leac, mai intense și mai arzătoare de fiecare dată, căci nu reușeam să uit rana lăsată de om, gravată pe osul frunții, ci ea se adâncea prin rădăcini, și apoi răsărea și petalele îi izbucneau ca unei flori ce primăvara îmbobocește. Am alergat prin liniște și beznă, simțind pașii fiarei în spate cum vibrează cu fiecare călcătură, am văzut canapelele și scaunele sfâșiate de oameni și aruncate acolo, am văzut icoanele din care curgeau lacrimi grele, ce topeau podeaua oricum arzândă, l-am văzut pe Hristos răstignit de mii de ori, de fiecare dată încă și mai sângeros, căci omenirea

nu se putuse stăpâni și îl omora, iar și iar, cu fiecare ocazie primită, scoțându-i ochii și tăindu-i mâinile, retezându-i picioarele și încercând să-i năclăiască sufletul. Deveneau tot mai mulți. Lilecii care înainte bubuiau vii din pereți, ca un trup ce se desprinde de buricul mamei, lărgindu-și aripile pline de oase și oscioare, deveneau acum oameni. Mirosul ranced de mucegai și descompunere era, acum, singurul lucru pe care îl mai puteam simți între zidurile zgâriate de ghearele omenirii și de cuiele înfipite cu capetele, apoi smulse cu gingiile. Îl puteam vedea chiar, ca pe o mângă groasă, ridicată precum un zid lichid, precum cearceaful roșu dinaintea taurului spaniol. Oamenii ieșeau din zidurile blocului tot mai urâți, cu chipurile contorsionate, cu gurile strâmbate sau rămase deschise în plin urlet, cu limbile înflăcărâte țâșnind din gât ca de șopârlă, cu obrajii descărnați și ochii supurânzi, și apoi mă urmăreau neobosiți, călcând peste lacrimile icoanelor. Atunci am înțeles că mirosul nu era al blocului, ci al sufletelor întemnițate în zidurile sale care transpirau de durere și neputință, de frică de vecin și, în final, de ură. Am alergat astfel ce au părut a fi ani la rând, îmbătrânind și

încetinind sub teroarea de a fi urmărit de ochi și unghii precum cuțitele și păr aspru ca șmirghelul. Pielea mi se jupuia prin aer de viteză, obrajii mi se brăzdau, iar carnea frunții pica spre ochii. Liniștea mormântală s-a spart în țândări atunci când hoarda omenească m-a ajuns și m-a călărit, sărind cu copitele peste coloana mea și urlând drăcește, așa cum înainte o făcea vântul ce biciuia și, mai înainte, trenul ce uruia cu greutate peste șinele tocite de roți. Și-au întors privirile spre mine, în jos, și le-am văzut copitele călcând peste mine și, apoi, după ce acestea mă depășeau, le putem privi, dându-mi ultima suflare, sprâncenele de stuf, buzele din care sângele curgea ca ploaia din norii încărcăți, ochii înverziți de otravă, măriți de droguri, distruși de turpitudine, de regret și de ură, de nervii de a se fi născut închistați în trupul omenesc și de a nu se putea salva, căci viața în el înseamnă frică de seamăn. Și-au călcat peste mine o altă veșnicie, iar și iar la nesfârșit, scuipându-mă cu sânge și salivă, zdrobindu-mi gâtul și făcându-mi venele și organele să plesnească sub forța picioarelor lor și sub presiunea stresului. Ei, oamenii ce ieșeau transfigurați din pereți, erau frații mei de

sânge, de os, de mamă, și iată ce îmi făceau fără regret, ci ca pe un ritual al supraviețuirii lor, o sacrosanctă profeție pe care voiau cu orice preț să o îndeplinească, țipând insuportabil și dansând violent cu torțe roșii, ale mâniei, în mâini. Clădirea tremura toată, iar dacă ar fi avut geamuri, s-ar fi spart de mult. Fiecare vis, fiecare coșmar de acest fel era în fapt o diafană rememorare, căci ele îmi arătau doar ce era posibil de exprimat în cuvinte, adevăratele terori rămânând însămânțate adânc în oasele mele, găurindu-le și sfârtecându-mi trupul pe interior, devenind adevăratele răni, adevăratele traume, cele ce m-au împins să fug de om cu orice preț, să caut singurătatea și liniștea încremenită care țiuie atât de profund încât îți sparge capul.

Gloata omenească s-a sfârșit în fine, înghițită toată de peretele din spatele meu, unde urmau să stea înghețați între bloc și oraș până când un altul urma să pășească pe acele holuri, căutând căldură. Îmi auzeam respirația grea, obosită, duhnitoare. Îmi auzeam pleoapele cum se chinuiau să cadă peste ochi. Când nu respiram și nu clipeam, auzeam liniștea. Am rămas astfel, întins pe spate, și priveam către tavanul alb. Pe pereți vedeam în

continuare icoanele din vis, plângând și în realitate precum în coșmar. Sub ele, la fel ca în tenebroasa himeră, erau fotoliile răpciugoase și unsuroase, iar pe pereți, lângă icoane, erau cuie înfipite, cu sânge mustind în jurul lor și prelingându-se nesfârșit către podea – Isus dispăruse, răstignirea lui fusese o bruscă și înfiorătoare fulgurație a coșmarului. Sângele curgea năvalnic, și când m-a atins în vârful degetelor, în vârful firelor de păr, în marginea genelor i-am simțit clocotul și fierbințeala care mă ardeau. M-am ridicat în capul oaselor, trosnind, și am început din nou să umblu prin coridoarele blocului, toate copertate de icoane și cuie sângerânde, învelite adânc în tăcere. La fel ca orașul, interiorul blocului era un imens labirint – mergeam prin el orb și surd, fără să gândesc, fără să conștientizez. Lipăiam prin sângele fierbinte care băltea, și îmi împingeam picioarele înainte prin lichidul înnegrit de murdăria podelei cu toată forța rămasă în trupul meu, întocmai ca o furnică pe moarte care trebuie să întoarcă hrana de tone la colonie cu orice preț. Dacă aș fi atins peretele, pesemne că nici nu l-aș fi simțit, căci nervii toți îmi erau morți. Însă asta nu se putea întâmpla, căci urmam îndeaproape

balta de sânge care, între timp, îmi ajunsese până peste genunchi. Și creștea în continuare neîncetat, căci cuiele lipsite de mântuitor sângerău cu tot sufletul.

Am auzit, atunci, un bâzâit lent, cald, interior, după care am simțit impulsul, nevoia de a-l urma neîncetat, fără tăgadă, fără frică, căci știam că acolo trebuie să se afle acea liniște, acea pace, acea Singurătate de fier pe care o căutam încă de când mă aflasem bârfit pentru prima oară, pe când eram copil cu mâinile vulnerabile, cu oasele ușoare de rupt, cu pielea fină, dar și zgâriată, pentru că dădusem mingea peste gard. Mergeam ca teleghidat, căutând acel bâzâit ca de albină. Simțeam că merg tot mai departe în carnea moale a blocului, tot mai departe de ușă, de ieșire, astfel că nu aș mai fi putut părăsi clădirea vreodată. Era interminabilă și insurmontabilă clădirea, precum o imensă prăpastie, precum un nesfârșit șarpe care găurise labirintic universul. Știam că nu aș mai fi putut găsi vreodată intrarea, unde becul alb pâlpâia, în primul rând pentru că distanța dintre mine și el era nesfârșită. Puteam doar înainta către acel bâzâit care era miezul căutării mele, locul unde urma să uit de om, unde trauma

mi se putea închide și puteam regăsi cu adevărat căldura după noaptea petrecută în omătul ce tuna din cer. Când mergeam înainte, îl auzeam în spatele meu. Când mergeam în spate, îl auzeam în fața mea. Când mergeam în dreapta, îl auzeam în stânga mea. Când mergeam în stânga, îl auzeam în dreapta mea. Finalmente, îl auzeam de peste tot în mod constant, și eram prins ca o muscă în pumnul aceluia enorm bâzâit, și nu mai știam încotro să o apuc pentru a găsi acel loc la tăcerii.

Sângele îmi ajunsese până peste coaste, dar se răcise sloi și se cristaliza pe dinăuntru, și era tot mai greu să merg, căutând nesfârșit. Pereții se înnegriseră, iar cuiele căzuseră în sângele acum bocnă. Iar din găurile pereților urla sângele bolborositor, pocnind din găuri și năvălind pe coridoarele devenit negre. Și mă târam tot mai adânc în bloc, sperând că voi ghici de unde vine bâzâitul acela surd, crepitant, nefiresc. Când și când, coborând din tot mai micul și mai strâmtul tavan, erau becuri albe-orbitor care mă reflectau în sângele tot mai rece și mai mâzgos ca pe un monstru mic cât un fir de praf. Sunetul, pe cât mergeam, pe cât coboram în bloc, se acutiza ca un răcnet și devenea dureros, îl

simțeam boltindu-se ca o cupolă deasupra capului meu și tremura nervos, așteptându-mă. Uitasem de percutantul miros, acum trăiam doar sunetul – căci, dacă ai credință cât un bob de muștar, urnirea munților din loc este doar o suflare în vânt.

Am văzut, într-un colț mai întunecat decât toate celelalte, după trei scări mici, o ușă mică din lemn chiar înaintea mea, aproape scufundată în sânge. Sunetul bâzâind căpătase proporții inimaginabile. Mi-am întins mâna și am apucat clanța putrezită, am răsucit-o și am împins-o în interior cu toată forța. Ușa s-a deschis. În acea clipă, sângele a înghețat. Am văzut, scoborând greoi din tavanul pătat, un bec spânzurat de o sfoară cauciucată care lumina gălbui și constant. După ușă, sub bec, era întins un covor gros, vișiniu. Mi-am tras picioarele cu forța din sângele înghețat, am răcnit de durere, și mi-am întins picioarele dezlănate către ușa după care erau scări ce duceau mult în jos. Am coborât pe scări și, încetișor, de pe picioarele mele au început să cadă cioburi de sânge înghețat înfipite adânc, de nu le puteam vedea. Am simțit, coborând, cum oasele coloanei și coastele și falangele mi se dezghețau traumatic. Am ajuns la capătul scărilor,

unde totul se aplatiza și din care un mic hol continua și din care se nășteau trei încăperi. Descoperisem în fapt un apartament, singurul apartament din acel bloc în care se putea intra cu adevărat. În față era sufrageria, din care se auzea, acum calm, bâzâitul, în dreapta bucătăria la care se putea ajunge printr-o ușă glisantă, iar în stânga, de fapt, nu o încăpere, ci un alt hol – acesta avea în stânga și în dreapta două băi, una minusculă, precum cochilia unui melc sau precum carcasa sufletului de muscă, alta mare, cu o cadă din care apa fierbinte scotea aburii precum norii cerului, în timp ce înainte erau două dormitoare. Îndeajuns, așadar, cât pentru o familie întreagă. Și trebuie că erau sute de astfel de holuri, astfel că, până la urmă, în acest apartament era loc pentru oricine ar fi luat drumul însingurării și ar fi vrut să vină, iar ușa era larg deschisă, ca îmbrățișarea unei femei care te iubește, iar becul scărilor lumina nesfârșit acel gălbui, astfel încât să poată fi văzut și să-i poată fi înțeleasă limpezimea și căldura și liniștea.

Nu mai simțeam nevoia să ajung în următoarea clipă la bâzâitul care mă îndrumase, căci mă simțeam în siguranță, și

credeam că aici timpul nu are capăt și că aş fi putut ajunge și peste miliarde de ani, iar totul ar fi fost egal. Am luat-o pe cel de-al doilea hol, am privit și am pornit către dreapta, unde am intrat în baia cea mare. Gresia era caldă și liniștea urla în urechile mele. Apa fierbinte, ca un diamant imens topit, se evaporă cu incredibilă viteză, astfel că toată încăperea era, în fapt, un abur dens, gelatinos, fierbinte, scânteind pe alocuri, ca pântecul moale al unei mame. Însă din robinetul greșos de ruginit curgea încă și mai multă apă, precum dintr-o cascadă antică ce strigă de singurătate sub soare și sub lună, sub astrele cele feroce și în miezul arzător al lumii celei implacabile și neiertătoare. M-am scufundat în cadă, apa a gemut, s-a lipit de trupul meu ca un costum de forță: atunci am simțit cum pielea și carnea de la cap în jos mi se evaporă, lăsându-mă doar os. Simțeam cum fierbințeala mi se îmbibă în oase, și le înmoaie, simțeam cum apa îmi desprinde părul de craniu, până atunci înțepenit de vifor și gheață, simțeam în chipul cel mai intens cum fața îmi pică și cum se deformează de relaxare – cum pleoapele mi se scurg până la jumătatea ochiului, cum obrajii îmi curg spre mandibulă, până

sub ea chiar, cum pupilele mi se ridică încetișor, glisând precum ale nebunilor, cum limba mi se dizolvă în gură și cum urechile mi se încovoiau interior, către miezul tăcerii. La un moment dat, robinetul a tăcut. Aburul a rămas la fel. Stăteam, în mijlocul unei liniști de neînvins, cu picioarele întinse înainte, proptite de podeaua căzii, cu capul atârând în spate, plutind în apă, cu mâinile împerecheate deasupra buricului și privind, firește, în sus, unde un alt bec domol și cald își ardea, încetișor, viața fără de final, și mă făcea să halucinez culori. Să simți cum măduva spinării ți se dezgheață violent, trosnind în tine ca putrezită și făcându-te să tremuri ca îndrăcit – acesta este ecoul infernului în trupul omenesc.

Privind către pereții băii, placați de asemenea cu gresie, puteam vedea năluci ferice și sub forța terorii, căci gresia maronie avea creștături albe precum perlele – astfel se formau chipuri de om și întregi scrieri, povești și povești cu sute de personaje, rotindu-se unele în jurul altora și ajungând să devină o singură povestire enormă, totul altoit pe culorile pe culorile pe care le vedeam aievea de când privisem în miezul becului. Apa

devenise verzuie, precum smaraldul, și totul mirosea precum menta. Simțeam în nări mentolul profund, și îl simțeam în tot craniul până la urmă, înconjurându-mă, amețindu-mă, adâncindu-se și circulând prin vene. M-am ridicat deodată în picioare cu o ușurință extraordinară, mi-am văzut oasele încălzite și le-am simțit, în cel mai straniu chip, funcționând ca în prima zi. Am ieșit din cadă, iar apa curgea șiroi de pe mine, boburile învârtindu-se între ele, evaporându-se până ajungeau să se izbească cumplit de gresie. Am făcut pași lenți către ușă, perpendicular pe ea, până când, în stânga mea, am văzut cu colțul ochiului o lumină înflăcărată care izbucnea în flăcări ca limbile. M-am întors și am privit către ea – am văzut, în fapt, o oglindă la care aburul nu putea ajunge, ca meticuloasa construcție a albinelor în jurul icoanelor, și care ardea. Am văzut un om îmbrăcat în alb, într-o mantie și cu o privire împietrită de spaimă, cu o față, însă, cu totul inumană, pe care nu aș fi putut să o recunosc în nimic. Era în el totuși ceva ininteligibil de familiar, nu știam însă ce, ceva ininteligibil de interior și tăcut și vechi: spunea totul în mod direct despre mine, cu un singur termen

răsunător și viu precum o insectă de neomorât, spunea printr-un singur termen înflăcărat ceea ce eu nu reușeam să înțeleg măcar prin neverosimile alegorii. Era în el ceva al meu, pierdut de mult, uitat de veacuri, pe care nu reușeam să îl recunosc, dar pe care îl puteam simți vibrând în pieptul său smead, ca de prunc, precum o apă sfântă. Priveam în ochii săi cu irizări fulgerânde fascinat, îndrumat de acea căutare a liniștii și singurătății și visării frumoase. Fața sa era relaxată, fără nervi sau vene, nu clipea, nu se obosea să vorbească sau să corecteze, era închis în sine însuși ca o piatră. Și eram cuprins în privirea sa ca de piatră, netulburată de nimic. Și mă scufundam în pieptul său, între coaste.

Deodată am tresărit și am înțeles cu adevărat: o oglindă nu poate decât să reflecte, să mimeze, să arate încă o dată lumea. Cel din oglindă eram eu cel de acum, după baia fierbinte, dezbrăcat de masca mea dublă: cea pe care o arătam jalnicei omeniri, pe care aș fi distrus-o într-un instant, care avea zâmbetul ca o tenebroasă crăpătură în chip și care, pe interior, se răsucea demonic și mă mușca și îmi mesteca carnea, lăsându-mă fără un chip adevărat. El, cel din oglindă, eram eu cu adevărat, acela

fusesem eu dintotdeauna, însă această destinsă ființă, liniștită în fața bestiei, nu avusese până acum forța să-mi crape oasele și să răsară dintre ele precum o floare, arătându-mi cine sunt. Eram, așadar, eu. Și nu îmi mai era frică, și simțeam liniștea și căldura, și lumina gălbuie a becului îmi plăcea atât de mult, iar el, slavă Domnului, nu se oprea niciodată din lumina. Relaxarea era totală, mi-am simțit cartilagiile dintre oase detensionându-se și, din acea clipă, am considerat că pot face orice vreau – căci, în acest apartament, unde oricine poate intra, dar nu îndrăznește să o facă, nu mai existau ochi înveninați care să mă omoare holbându-se isteric, cu nervi și cu ură. Acest apartament cu toate ușile deschise și luminile aprinse, unde liniștea nu se zbate muribundă între zgomote zdrobitoare, unde șușotelile aprige nu devin răcnete de fiară – căci, în primul rând, ele nu există –, unde îmi permiteam să fiu eu, unde aflam cine sunt, unde căldura e un dat și unde vântul nu îți poate jupui urechile, unde totul e maleabil, unde lumina e molcomă, dar clară, unde privirea e totdeauna fixă, concentrată, direcționată, interioară, către un anume ideal care este visul frumos între pereți, sute de pereți de

liniște ce arde, veac după veac, în suprema tăcere. Apartament unde singurătatea e totală, ca o placă fierbinte de fier în jurul trupului, iar singurătatea se simte în urechi.

Am ieșit din baie cu o mantie albă fâlfâind în juru-mi. Am intrat din nou în holul luminat difuz. Apartamentul era, după aparențe, extrem de vechi: peste parchetul care scârțâia era un covor gros, cu ciucurași, ca un mozaic de picturi murale. Mobila era dintr-un lemn greu și vechi, crăpat pe alocuri, care avea un miros doar al său, un miros acut, înțepător, aproape irespirabil, imposibil de ignorat. Pe pereți, în loc de cruci și icoane, erau înrămate fotografii vechi, pe negativ, arse, pătate, unele rupte, toate fragile, toate șifonate, boțite și cutate, ale altor oameni cu aceeași privire deconcertantă, pierdută în liniște și calm precum a mea. Toți aveau chipul încins, obraji înroșiți, iar în jurul oaselor goale cădea, ușoară, mantia albă care, privind-o mai atent, părea mai degrabă un halat satinat, lung până în podea. În ochii lor se citeau, straniu, teribile imagini: puteam vedea, devoalându-se, sute de dulci vise ale însinguraților, care au găsit omul ca un adevărat monstru ce urlă și distruge, și care au găsit adevărul în

clocotul tăcerii. Vedea în ochii lor, imprimându-se și fulgerând, familii, case, vârfuri de munți, ferme gemând de animale, zburători, îngeri călcând gâtlejuri de șarpe, galaxii și sisteme solare și fire de praf, sute de km de pustietate, străbătut de tufișuri și copaci găunoși și scorburoși. Am văzut mame, bunici, iubite ocrotitoare, am văzut valurile oceanului căscându-se în larg, am văzut munții ridicându-se și colonii de furnici urcând pe ei, până în vârf. Se putea vedea că niciunul nu putea privi dincolo de visul imprimat pe ochi, că erau închiși în el ca interiorul unei stânci pierdute în miezul abisului oceanic, acolo unde lumina nu ajunge. Cel mai important lucru, însă, este că oamenii din poze nu aveau ștampila grea a speciei: ochii obosiți. Ochii împinși violent înapoi în orbite ca de un pumn, speriați, în jurul cărora pielea se înnegrește și se umflă, ale căror priviri sunt căzute și lipsite de speranță, știind că următoarea zi va la fel de cumplită și zdrobitoare.

Am auzit, atunci, același bâzâit chemându-mă spre finalul căutării mele. Am luat-o, ca un somnambul, printre pereții zugrăviți maro, plini ochi de fotografii, către sufragerie, cu lungul

halat înconjurându-mă mai strâns cu fiecare pas. Am intrat în cameră: am văzut, în mijloc, un fotoliu și, înaintea sa, un televizor vechi. În jur, pereții erau goi. Niciun bec nu lumina. Singura lumină – palidă, ștearsă, oarbă – venea de la televizor, la fel ca sunetul cutremurător, iar ecranul său era puricos. Am pășit înainte fără frică, parchetul a scârțâit adânc, căci aici nu era covor, și m-am așezat, în fine, pe fotoliu, privind direct în televizor bâzâind și puricos. Atunci zgomotul de orice fel a încetat. M-am afundat adânc în fotoliu până când am devenit una cu el. Am început deodată să văd, în televizor, un câmp imens, plat, totuși șerpuitor și cu înfime delușoare, ce foșnea încetișor sub o boare înmuiată de vremuri. Peste el trecea, la ora prânzului în fiecare zi, o căruță țigănească care nu se grăbea nicăieri, cu un bărbat și o femeie, ambii tăcuți până în adâncul sufletului, privind în jos sau cu uluire către soare. În iarba imensă sâsâiau șerpi care nu știau, însă, să muște. În stânga căruței era un pârau în care norii reverberau și peste care rațe pluteau, scufundându-și în apă piciorușele cauciucate. În dreapta căruței, sub o șină părăsită de tren urcată pe un deal, era căsuța mea mică, cu ferestre pe

măsură și perdele groase, de unde puteam auzi susurul tăcut al pârâului. Ziua, peste câmp curgea boarea caldă, molcomă, înceată, și soarele îl încingea până la refuz. Noaptea, însă, în locul soarelui trona enorma lună, mereu plină, și îmi domina privirea, și mă împingea înapoi în propria matcă, și mă aglutina parcă de pământ în timp ce, de sus, din copaci, priveau, rotite diabolic, teribilele bufnițe. Dimineața, iarba era prinsă în globuri de pojghiță, iar aerul părea să scânteieze dezagregat, iar plantele încă nu se treziseră, și aveau miezurile acoperite de florile și petalele întoarse spre înăuntru, iar noaptea încă putea fi privită în colțul cerului, departe, unde stelele făceau ultima piruetă în jurul lunii acum parcă translucide. Fluturi se nășteau și mureau zilnic, și își petreceau ziua pe acel câmp în cel mai diafan mod posibil. Vulturi și ciori, deasupra plantelor și deasupra norilor chiar, croncăneau de bucurie, de extaz, de războiul dintre ele. Detașarea mea însă era întotdeauna totală. În această lume eu eram un simplu privitor. Nimic nu mă obliga să particip, nu mă împingea spre lume, spre exteriorizare, spre crunta greșeală care este exteriorizarea. Eu nu existam pentru lume, eram perfect

solitar, nimic din ea nu mă privise cu adevărat vreodată, îi eram străin, nici măcar nu știa că exist - puteam doar să o privesc de la distanță, cu calm, cu liniște, din miezul cast al solitudinii, iar asta era cea mai bucurie de pe lume.

Acesta era visul meu frumos, în fecunditatea simplității sale, și tot ce simțeam acum în jurul meu și în mine era liniștea tremurătoare care domina visul, care, de fapt, îl năștea. Liniștea și pacea și simplitatea. Am uitat de traume, de frig, de stres, de angoasă, de suferință și de anxietate, căci eram scufundat în visul care era, în fapt, un tablou al câmpului după care plecasem, pentru care fugisem de teribil, groaznicul om, specie de a cărei brutalitate nu m-am îndoit niciodată. Acum înțelegeam că nu greșisem stația trenului, ci trenul avea de fapt o singură stație, că totul, de la bun început, fusese perfect îndreptat spre acest câmp din care nu aș mai fi putut să ies și în care nu există nici timp, nici zgomot, ci doar molcome sunete de roți de lemn, de apă susurândă, de fructe pârâind coapte, de iarbă torcând sub bătaia vântului ca o mângâiere, de plante deschizându-se largi îndată ce soarele a început să ardă pământul văluos. Am înțeles că, de

fapt, nu există labirinturi, ci doar foarte sinuoase linii ce merg neabătut înainte. Am înțeles calea, lumina și adevărul – care toate trei sunt sinonime cu tăcerea și cu singurătatea, la rândul lor sinonime.

Am simțit cum mă închid în mine precum stâncile, așa cum erau și oamenii din fotografii, cum mi se împietrește gura ireversibil. Am simțit cum ochii mi se închid și ei pe exterior și cum li se imprimă pe retină imaginea efervescentă a visului meu. Am simțit cum uit de orice coșmar, cum singurătatea și tremurul greu pe care liniștea îl produce în aer mă tratează, am simțit cum memoria omului, sinistră fiară, se stafidește și moare țipând de agonie în țeasta mea ca un homuncul fără aer. Fugisem de om, scăpasem de colții frigului și ai sângelui înghețat, nu mai înțelegeam cuvântul coșmar. Atunci, pe peretele din spatele meu a apărut o ramă cafenie. Fotoliul a început să leviteze, a luat-o în spate și s-a prins între marginile ramei, pe dinăuntru ei, cu mine în centru. Atunci, pe jos, a apărut același covor gros ca în restul apartamentului, pereții au fost zugrăviți instantaneu maro, mobilierul apăruse și era din același lemn vechi și crăpat, de sus

a început să lumineze, cald și gălbui, spânzurat de o sfoară cauciucată, un bec, iar televizor puricos s-a oprit pur și simplu, lângă el apărând o telecomandă și, deasupra sa, două antene metalice. Totul în jurul celor patru rame a prins aspectul fotografiilor din apartament, însă pentru mine nu exista nicio diferență, căci eu trăiam pe câmp, între ierburi, buruieni și vite, unde tulburarea nu are limbi să ajungă, unde totul e limpede. Devenisem unul dintre ei, visătorii prinși pentru totdeauna în ramele apartamentului pe foi smucite și îndoite. Simțeam împăcarea amețindu-mi capul, simțeam liniștea împietrindu-mă, simțeam pacea și calmul câmpului doborându-mă. Am simțit solitudinea în deplinul păcii și acceptării ei, în deplinul liniștii ei fecunde. M-am simțit, pentru prima oară, pe mine însumi, curgându-mi tăcut prin venele moi și calde.

Trenuri încă merg, orice gară are o ieșire, orașul cu litere chirilice, indescifrabile, încă există, în el, un bloc va avea ușa deschisă în cea mai adâncă dintre nopți și în cel mai greu viscol, în bloc, dincolo de limitele gândirii omenești, dincolo de ce pot vedea ochii, dincolo de propria frunte, există un apartament –

acesta are ușa deschisă, becul îi luminează nesfârșit, pentru a-i putea fi înțeleasă căldura, solitudinea, liniștea, pacea, interioritatea, detașarea, acceptarea. Aici se poate visa frumos, aici te poți salva.